

Sygn. akt VIII U 2101/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy H. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 15 września 2015 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. K. prawo do emerytury począwszy od 1 września 2015r.
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt VIII U 2101/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 września 2015 r.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu H. K. prawa do emerytury z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach nie zaliczając do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 1 lutego 1977r. do 28 lutego 1998r. w (...) Przedsiębiorstwie (...). Organ rentowy wskazał ponadto, iż jedynym organem uprawnionym do wystawienia świadectwa pracy w warunkach szczególnych jest zakład pracy, który dokonuje tego w oparciu

o posiadaną dokumentację pracownika, zaś archiwum, jak i żaden inny urząd ani organ nie są upoważnione do wystawiania świadectw pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania spornego świadczenia. Podniósł, że w wyżej wskazanym okresie spornym pracował w warunkach szczególnych na stanowisku mechanika samochodowego, co należy zakwalifikować do pracy wymienionej w wykazie A, dziale XIV, poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Wniósł o przesłuchanie wskazanych świadków, na potwierdzenie rodzaju wykonywanej pracy w ww. okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia w dniu (...) na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze powyżej 25 lat, przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jednak w dniu 14 stycznia 2016 złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa. Pozostaje nadal w stosunku pracy.

Ubezpieczony przedłożył dwa świadectwa pracy w warunkach szczególnych – z dnia 1 września 1997 r. oraz z dnia 28 lutego 1998 r. - wydane przez Zakład Usług (...) w G. dokumentujące jego pracę w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G.. Pierwsze za okres od 1 lutego 1977 r. do 31 sierpnia 1997 r. na stanowisku: mechanik samochodowy, w tym – w okresie od 18 stycznia 1985 r. do 31 sierpnia 1997 r. – także na stanowisku brygadzysty w zakresie napraw sprzętu budowlanego. Drugie za okres od 1 września 1997 r. do 28 lutego 1998 r. na stanowisku mechanika samochodowego. Zaświadczenie to wydane zostało na podstawie akt osobowych i oświadczenie dyrektora naczelnego (...) i jej likwidatora C. P. z dn. 20.05.2015r.

(...) Przedsiębiorstwo (...) zajmowało się realizacją różnego rodzaju robót budownictwa ogólnego oraz przemysłowego, w tym dla przemysłu węglowego. Dyrektorem naczelnym przedsiębiorstwa był od 1978 r C. P. –który był następnie likwidatorem zakładu. Odwołujący, z zawodu mechanik samochodowy, został zatrudniony w ww. przedsiębiorstwie w roku 1977. W związku z wyuczonym zawodem wykonywał pracę mechanika samochodowego w bazie samochodowej. Była to praca w kanale remontowym. Zepsuty sprzęt był przez pracowników zakładu wprowadzany do kanału remontowego, gdzie ubezpieczony przejmował go i naprawiał. Ubezpieczony trudnił się naprawią zespołów napędowych, silników, układów hamulcowych, skrzyń biegów, dźwigów, koparko-spycharek, sprzętu ciężkiego. Odwołujący wykonywał tę pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, przez całe dniówki, często pracował po godzinach – w wymiarze 12-16 godzin. Od roku 1985 ubezpieczonemu została dodatkowo powierzona funkcja brygadzysty w zakresie naprawy sprzętu budowlanego. Funkcję tę spełniał do roku 1997. Polegała na tym, że za wyjątkiem swoich stałych zadań wyżej opisanych pełnił także funkcje nadzorcze względem innych pracowników. Pełnienie funkcji brygadzysty nie miało wpływu na charakter ani wymiar wykonywanej przez niego pracy. W późniejszym okresie baza samochodowa została przeniesiona, co również pozostało bez wpływu na charakter pracy wykonywanej przed odwołującego. Odwołujący nigdy nie był delegowany do pracy w administracji zakładu ani do innego rodzaju prac, stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace wyżej opisane.

Z tytułu pracy w warsztacie, wiążącej się z przebywaniem przy smarach, olejach, pracownicy otrzymywali dodatki za pracę w warunkach szkodliwych oraz ciepłe posiłki regeneracyjne zimą.

W późniejszym czasie przedsiębiorstwo zostało objęte likwidacją. Pracownikom wydawano świadectwa pracy w warunkach szczególnych, jednakże odwołujący nie zgłosił wówczas wniosku o jego wydanie. W związku z tym, celem uzyskania potwierdzenia charakteru jego pracy odwołujący zwrócił się do Zakładu Usług (...) w G., który wydał wyżej opisane dokumenty.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, w tym akt płacowych -w szczególności oświadczenie likwidatora z dn. 20.05.2015r. (koperta - k. 42), wniosku ubezpieczonego do OFE oraz pisma odnośnie informacji o środkach znajdujących się na rachunku w OFE ubezpieczonego (k.16-17),

zeznań świadków: A. M., R. J. (1), J. P., R. J. (2) (nagranie rozprawy z dnia 15 kwietnia 2016 r., min. 9.58 i nast., k. 46 i nast.) oraz przesłuchania ubezpieczonego H. K. (nagranie rozprawy z dnia 15 kwietnia 2016 r., min. 46.53 i nast., k. 49 i nast.).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, z uwagi na fakt, iż w okresie spornym pracowali z ubezpieczonym, bądź będąc jego przełożonym na tym samym oddziale. Wobec czego należało uznać, iż posiadali odpowiednie rozeznanie co do warunków i trybu pracy ubezpieczonego. Ponadto zeznania świadków korelują z zeznaniami ubezpieczonego zapisami w aktach osobowych odwołującego a w szczególności z oświadczeniem likwidatora z dn. 20.05.2015r. C. P. potwierdzającego zatrudnienie ubezpieczonego w spornym okresie w warunkach szczególnych .

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 748) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie uwzględnił mu do takiej pracy żadnego okresu zatrudnienia.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 lutego 1977r. do 28 lutego 1998r.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika jednoznacznie, że w tym okresie zatrudnienia H. K. pracował jako mechanik samochodowy w kanałach remontowych. Ubezpieczony wykonywał tę pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, przez całe dniówki, często pracując także po godzinach. Nigdy nie był delegowany do żadnych innych prac. Takiemu charakterowi ani stałemu wymiarowi pracy nie przeczy również pełnienie funkcji brygadzysty, gdyż ubezpieczony cały czas wykonywał te same obowiązki. Współpracownicy ubezpieczonego otrzymywali tzw. dodatki szkodliwe oraz posiłki regeneracyjne, wydawano im świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu, postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie wykazało niewątpliwie, że odwołujący wykonywał w zaskarżonym okresie pracę w warunkach szczególnych na stanowisku wymienionym w wykazie A dział XIV, poz. 16, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.) tj. prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że w świadectwa pracy w szczególnych warunkach przedłożone przez odwołującego zostały uzyskane nie bezpośrednio od pracodawcy, a od Zakładu Usług (...) w G.. Fakt wykonywania takiej pracy został bowiem wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Z opisanych wyżej względów, Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał że w okresie spornym H. K. wykonywał pracę w szczególnych warunkach, a zatem legitymuje się on na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

W konsekwencji Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 września 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 461 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Joanna Smycz